

De Zeeheld

Wijkblad voor Bottendaal

jaargang 8 • nr. 6 • december 2003

*Inventarisatie van
verbeterpunten
tijdens de wijkschouw
foto: Cees van Diemen*

1. **Integraal beheer open ruimte**
3. **Natuurtuin Bottendaal**
4. **Van de netwerker**
5. **Een bijzondere club in Bottendaal**
6. **Openingstijden Speel-o-theek**
7. **'Geen mueslibollen à la bakker Pruyn'**
8. **Sint Maarten was in Bottendaal**

Integraal Beheer Openbare Ruimte: **Bottendaal buitengewoon beter**

Ondanks een matig bezochte wijkschouw op zaterdag 22 november jl. kwamen twee dagen later ongeveer vijftig betrokken Bottendalers naar de Vereniging om mee te praten over de inhoud van het eerste integrale beheerplan in Nijmegen. Karakteristieken, knelpunten en kansen passeerden de revue. 'Is er ook geld om het dubbelparkeerprobleem grondig aan te pakken?'

DOOR: PIETER MATTHIJSEN

Bottendaal gaat op de schop. Na een aanloopperiode van zo'n anderhalf jaar is besloten om de belangrijkste knelpunten in de openbare ruimte vanaf 2004 grondig en structureel aan te pakken. 'Bottendaal is de eerste wijk in Nijmegen waar we samen met de bewoners op basis van een zogenaamd integraal beheerplan gaan werken', vertelt Hans Bongers, als stadsdeelbeheerder verantwoordelijk voor de openbare ruimte in Oost, het

*lees verder op
pagina 2*

centrum en Bottendaal. 'De Bottendalers staan bekend om hun bereidheid mee te denken en mee te werken, vandaar. Bovendien past de integrale visie in het nieuwe beleid om door middel van interactie met bewoners op een effectieve manier de kwaliteit van, de betrokkenheid bij en de tevredenheid over de inrichting van de openbare ruimte te verbeteren. Omdat ik maar over een beperkt budget beschik, heb ik nuttige ideeën vanuit de wijk nodig om prioriteiten te stellen.'

Verbetering

En die nuttige ideeën zijn er. Tijdens de matig bezochte wijkshow van 22 november jl. lieten bewoners duidelijk weten waar ruimte ligt voor verbetering. 'Naar aanleiding van de wijkshow, waarbij we de buurt eens goed onder de loep hebben genomen, zijn behoorlijk wat aandachtspunten naar voren gekomen. Denk bijvoorbeeld aan de vele kapotte en scheve trottoirs, slechte bomen, graffiti, fietswrakken, de locatie van de glasbak of de tuin bij de St. Josephkerk', aldus Bongers. 'Uiteraard viel er ook veel positiefs te melden. Zo dragen het

Thiempark, de Natuurtuin, de woningdiversiteit, de geslaagde integratie van alchtonen en de aanwezigheid van de vele wijkvoorzieningen bij aan de kwaliteit van leven in Bottendaal. Allemaal zaken waar we rekening mee willen houden bij de ontwikkeling van het uiteindelijke beheerplan. Met het oog op de toekomst zullen in overleg met de BOB de ontwikkelingen rondom het oude Dobbelmannterrein en het nieuw te bouwen ROC-complex naast het station nauwlettend in het oog worden gehouden.'

Dubbelparkeren

Twee dagen na de wijkshow lichten Hans Bongers en wethouder Hans van Hoof sr tijdens een informatieavond in de Vereeniging het initiatief nogmaals toe. Na een korte presentatie van de belangrijkste plannen bogen de ongeveer vijftig aanwezigen zich over de vraag welke knelpunten zij het liefst in concrete

verbeteringen zouden willen omzetten. Zaken die aan bod kwamen waren onder meer het dubbelparkeren in sommige delen van de wijk, de onveilige verkeerssituaties, het rondslingerende zwerfvuil, het gebrek aan speelruimte, de overlast van scooters en junks, de toestand van de riolering, de afnemende luchtkwaliteit en de vele donkere plaatsen in de wijk. Hans Bongers: 'Uiteindelijk wil ik op basis van de geformuleerde ideeën een prioritering aanbrengen in wat de wijkbewoners het liefst verbeterd zien. Op 15 december vindt een afsluitende bijeenkomst in de Vereeniging plaats, waar het definitieve integrale beheerplan wordt gepresenteerd. Daarna gaan we zo snel mogelijk aan de slag. Bottendaal wordt buitengewoon beter. Samen gaan we ervoor!'

COLOFON

De Zeeheld

Wijkblad voor Bottendaal verschijnt 6 keer per jaar en wordt huis-aan-huis bezorgd op ca. 2000 adressen.

Redactie:

Karin Albers, Lia Geelen, Jozé van den Hurk, Bas Janssen, Pieter Matthijssen, Janneke van den Nieuwenhuizen, Herman van Rijsingen, Anne-Marie van der Straaten

Fotografie:

Willemien Geboers

Lay-out:

Martin van Els

Redactieadres:

Buurtkantoor Bottendaal,
Burghardt v/d Berghstraat 114,
6512 DR Nijmegen, e-mail:
dezeeheld@yahoo.com

Het volgende nummer verschijnt eind januari 2004. Kopij, liefst digitaal, uiterlijk 15 januari mailen of inleveren op het redactieadres.

Natuurtuin Bottendaal

In de Zeeheld van september stond een oproep voor vrijwilligers om een dagje mee te helpen met het onderhoud en beheer in de Natuurtuin. Buiten het normale 'netwerk' was er slechts één enthousiaste vrijwilliger die hierop gereageerd heeft. Desalniettemin hebben wij met een ploegje van acht mensen veel werk verzet.

Zaterdag 11 oktober was een zonnige herfstdag. Omdat iedereen al bekend was met de Natuurtuin hebben wij de rondleiding overgeslagen en zijn gelijk om 10.00 uur op verschillende plekken in de tuin aan de slag gegaan. De vijver stond, na de zomer, weer op normaal peil en heeft de extreme droogte goed doorstaan. Het verwijderen van stenen, zwerfvuil en andere rotzooi is bijna een reguliere taak. Wij blijven ons verbazen wat er telkens boven water komt: fietstassen, metaal, kleren, lege flessen, plastic, paraplu's en veel stenen die moedwillig uit de stapelmuren zijn gehaald en in de vijver gegooid. Het moeras is met de zeis rigoureus gemaaid, een aantal paden is onkruidvrij gemaakt en vernielde stapelmuurtjes zijn opnieuw opgebouwd.

COOP-Roos

Op een aantal plaatsen is onkruid, vooral gras, verwijderd en hebben plaats gemaakt voor nieuwe planten. De Natuurtuin Bottendaal heeft in de zomer meegedaan aan de COOP-sponsoractie en daarmee de derde plaats behaald. Met dank aan iedereen in de wijk die de Natuurtuin een groen hart toedraagt! Van

deze financiële bijdrage hebben wij bijvoorbeeld nieuw plantmateriaal gekocht. Veel vaste, inheemse planten zoals de Gelderse Roos –*Viburnum opulus*– die wij daarom symbolisch hebben omgedoopt tot de 'COOP-Roos'.

Zwerfvuil

Naast vandalisme, het vernielen van de stapelmuren, heeft de Natuurtuin steeds meer last van zwerfvuil. Dit komt veel 'aanwaaien', maar wordt grotendeels door mensen ter plekke achtergelaten in plaats van in de drie prullenbakken. De laatste tijd wordt de natuurtuin steeds vaker als afvalplaats gebruikt. Vuilniszakken, kleren, grofvuil en complete inboedels worden in en naast de tuin gedumpt!! Het verwijderen van de rotzooi van anderen is frustrerend en kost veel tijd, die ten koste gaat van het eigenlijke onderhouds- en beheerwerk in de tuin.

De Gelderse Roos cq. COOP-Roos

Wij willen iedereen vragen afval op de daarvoor bestemde plekken af te geven en als u als wijkbewoner iets onregelmatigs ziet, meldt dit dan bij de DAR (37160540), de BOB (Stefan: 3230519) of de werkgroep (Lia: 3239781, Jackie: 3235678). Laten wij er met z'n allen voor zorgen dat de Natuurtuin een plek blijft waar het heerlijk toeven is en geen stortplaats van overvloedige huisraad.

Winterstop

De werkgroep Natuurtuin Bottendaal heeft zaterdag 15 november haar laatste werkdag van dit jaar en begint dan aan haar winterstop die ongeveer duurt tot maart. In de tussentijd gaan wij ons bezinnen over activiteiten in 2004. Er zijn al plannen met de gemeente voor een informatiebord en in overleg met het MEC gaan wij na of er een mogelijkheid is voor een lespakket voor kinderen van basisschool de Driemaster. En tenslotte gaan wij ons bezinnen over een feestelijke activiteit voor het tienjarig bestaan van de Natuurtuin Bottendaal in juli 2004.

Rigoreus maaiwerk in het moeras

*lees verder op
pagina 4*

– *vervolg van pag. 3* –
Natuurtuin Bottendaal

Snoeiwerk en verwijderen van gras

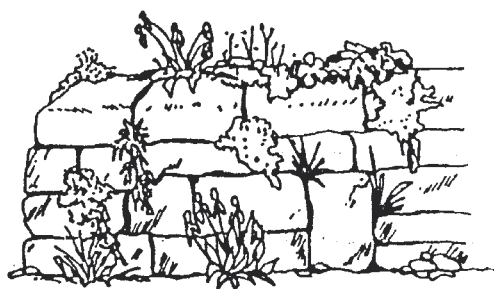
Al zijn wij buiten even niet meer zichtbaar aan het werk, binnenskamers zitten wij dus niet echt stil. Begin 2004 melden wij ons weer via De Zeeheld wanneer er gestart wordt met het werk buiten en doen wij weer een oproep voor nieuwe vrijwilligers, met of zonder groene vingers. Graag tot ziens in het voorjaar en groene groetjes!

*Namens de vrijwilligers van de Werkgroep
Natuurtuin Bottendaal,
Lia, Ineke, Rita, Willemien en Jackie*

foto's: Willemien Geboers

Herstel van de stapelmuurtjes

**Werkgroep
Natuurtuin
Bottendaal**

Van de netwerker

Zoals u reeds heeft kunnen lezen, is het team 'Oud-Oost' (het politiewijkteam voor onder meer Bottendaal) weg uit het hoofdbureau van politie aan de Stieltjesstraat. Op 12 september jl. hebben we het wijkbureau op het Limosterrein aan de Gelderselaan 43 definitief in gebruik genomen. Het is nog wat wennen op onze nieuwe locatie, maar het feit

dat we nu centraler zitten ten opzichte van alle acht wijken, waaronder Bottendaal, vergoedt veel. Voor alle duidelijkheid heb ik de openingstijden voor u op een rijtje gezet.

Maandag van 08.30 tot 12.00 uur met afspraak; van 12.30 tot 16.30 uur zonder afspraak.

Woensdag van 08.30 tot 12.30 zonder afspraak; van 12.30 tot 16.30 uur met afspraak.

Vrijdag van 08.30 tot 12.00 uur zonder afspraak; van 12.30 tot 16.30 uur met afspraak.

Op **werkdagen** zijn we tussen 08.00 en 16.30 uur **telefonisch bereikbaar** via **0900 - 8844**.

Dit nummer kunt u ook gebruiken als u denkt politie nodig te hebben. Voor spoedgevallen belt u met 112.

Het jaar zit er inmiddels bijna op, de feestdagen staan weer voor de deur. Namens ons hele team wens ik alle Bottendalers fijne kerstdagen en een gelukkig nieuwjaar in een goede gezondheid toe. Ook in 2004 kunt u op ons rekenen!

Uw netwerker, Huub Schuurmans

PS: ik ben zelf van 6 december t/m 12 januari afwezig. In deze periode staat bij dringende zaken een van mijn collega's voor u klaar.

Jeugdvereniging Outing Phoenix

Een bijzondere club in Bottendaal

In Bottendaal ligt de uitvalsbasis van de bijzondere jeugdvereniging Outing Phoenix. 'Het is een club waar kinderen en jongeren binnen een duidelijke structuur zichzelf kunnen zijn', aldus voorzitter en hopman Jeroen Cornelissen.

DOOR: BAS JANSSEN

Iedere zaterdagmiddag komen ongeveer twintig kinderen en jongeren samen in de onlangs opgeknapte kelder van de St. Josephkerk; de uitvalsbasis van jeugdvereniging Outing Phoenix. Volgens een vast ritueel licht voorzitter en hopman Jeroen Cornelissen het programma op een humoristische, maar ook strenge en duidelijke toon toe, waarna de Bevers (5 t/m 7 jaar), de Esta's (8 t/m 11 jaar), Scouts (12 t/m 15 jaar) en Rowans (15 t/m 19 jaar) naar het Thiemepark vertrekken voor het openingsspel. Voordat de kinderen en jongeren zich splitsen in de verschillende leeftijdscategorieën spelen ze eerst een uur samen. Volgens Jeroen Cornelissen is dat ook een van de bijzondere kenmerken van de ver-

foto's: Willemien Geboers

eniging: 'Hier leer je rekening te houden met iedereen van elke leeftijd.'

Questen

Outing Phoenix is voortgekomen uit de Scouting. De vereniging heeft zich zeven jaar geleden verzelfstandigd als een vrijetijdsbestedingclub voor alle kinderen en jongeren uit Nijmegen van 5 tot 25 jaar. Ze zijn te herkennen aan de paarse das met de Phoenix vogel. De naam Outing wil zeggen dat de activiteiten naar buiten

zijn gericht. Een belangrijk doel van de jeugdvereniging is om er samen op uit te gaan en daar veel van te leren. Elk jaar zijn er kampen in Nederland en om de vijf jaar staat een twee weken durende trip naar het buitenland op het programma.

Typisch aan de club vindt Cornelissen de manier waarop met elkaar wordt omgegaan: 'We hebben gekozen voor een bijna ouderwetse schoolstructuur. Iedereen die bij onze groep wil horen moet zich aan tien leefregels of 'Questen' houden. Bijvoorbeeld: je bent trouw. Dat wil zeggen dat je elke week komt, dat je te vertrouwen bent en dat je vertrouwen hebt. Ook de regels hulpvaardigheid en vriendschap door dik en dun zijn zeer belangrijk. Als kinderen ruzie met elkaar hebben dan kun je hen daar op aanspreken. Omdat we trouw zijn kennen we elkaar door en door. De kinderen weten wat ze aan ons hebben en waar we grenzen trekken. Op de kampen eten we met zijn allen aan tafel. Dan moet je opeten wat er is en niet zeuren. Deze misschien wat ouderwetse aanpak werkt en biedt een sfeer van gezelligheid die er thuis niet altijd is. In dit geheel zie je de kinderen groeien.'

lees verder op
pagina 6

Huurcontract

Cornelissen schat dat er in Nijmegen ongeveer 40 clubs voor vrijetijdsbesteding zijn. 'Er is keuze genoeg. Wij voorzien in de markt, maar dan wel met een speciale aanpak. Bij Outing Phoenix gaan plezier en bepaalde verplichtingen samen. Als je je na een proeftijd van vier weken bij ons aanmeldt, dan ga je verplichtingen aan die voor iedereen gelden. Wat opvalt is dat er steeds meer kinderen van het

speciaal onderwijs lid worden van onze club. Juist zij varen wel bij de duidelijke regels.'

De bijzondere aanpak is succesvol, want de club blijft groeien. De kelder onder de St. Josephkerk is nu al aan de krappe kant. 'Ik ben tevreden met deze ruimte in Bottendaal, waarvan we nu zo'n twee jaar gebruik maken. Dankzij het kerkbestuur konden we hier terecht. We hebben de kelder opgeknapt met sponsorgeld van winkeliers uit de buurt. De huurlasten zijn laag omdat we volgens het huurcontract de tuin rondom de kerk onderhouden.'

Outing Phoenix is langzaam maar zeker een deel van Bottendaal geworden. 'Omdat buurtbewoners ons in de tuin en in het park zagen en zich afvroegen wie we zijn hebben we folders rondgebracht waarin we ons bekend hebben gemaakt. Deze wijk is erg belangrijk voor ons omdat we hier kunnen spelen en ons honk hebben. Het is onze uitvalsbasis naar buiten', besluit Cornelissen.

Openingstijden Speel-O-Theek Bottendaal

Wij zijn een vrijwilligersorganisatie die speelgoed (ook buitenmateriaal), puzzels en spelletjes uitleent aan leden tegen een éénmalige contributie (een seizoen = één schooljaar). Een prima manier om uit te testen of een kind bepaald speelgoed leuk vindt, en om vaker iets verschillends aan te kunnen bieden. Onze doelgroep: kinderen van 0 tot een jaar of 8 uit de wijk Bottendaal en omstreken. Maar ook: opa's/oma's of oppasvaders/ moeders!

Speel-O-Theek Bottendaal is het seizoen 2003/2004 op de volgende dagen geopend:

Maandagochtend van 09.15 tot 10.45: 6 en 27 oktober, 10 en 24 november, 8 december, 5, 12 en 19 januari, 2 en 16 februari, 8 en 22 maart, 5 en 19 april, 3 en 17 mei, 7 en 21 juni, 5 juli.

Vrijdagmiddag van 15.00 tot 16.30: 17 oktober, 21 november, 19 december, 16 januari, 20 februari, 19 maart, 16 april, 28 mei en 18 juni.

De Speel-O-Theek is gevestigd in het Wijk-centrum aan de Burghardt v/d Berghstraat op de benedenverdieping naast de peuterspeelzaal. Er is ruimte om te spelen dus breng kind(eren) gerust mee! Bel voor meer info: Margot (323 06 11) of Monique (322 30 26).

Tevens vrijwilligers/sters gevraagd: lijkt het je leuk om een paar uurtjes (meer mag ook) per maand mee te draaien: graag & van harte welkom!

**Consuminder
& wordt lid, gezellig**

De installatie van de eerste vrouwelijke hoge chief in het land.

foto: Cap Sprokel

Bottendaler in Botswana 'Helaas hier geen mueslibollen à la bakker Pruyn'

Bottendaler Cap Sprokel verhuisde eind juli vanwege een nieuwe baan voor minimaal twee jaar naar Gaborone, de hoofdstad van Botswana. Speciaal voor De Zeeheld vertelt hij over zijn leven in een nieuwe stad aan de andere kant van de wereld...

'Gaborone is in tegenstelling tot Nijmegen een erg nieuwe stad. Het oudste gebouw dateert uit de jaren '60. De stad is in de jaren na de onafhankelijkheid (1966) aangelegd door Zweedse stadsplanners die een stad van 100.000 mensen voor ogen hadden. Inmiddels wonen er twee keer zoveel mensen. De Zweden streefden een egalitaire verdeling van de bevolking over de stad na, dus er zijn geen wijken voor rijken of armen. Iedereen woont door elkaar heen. Eigenlijk is het best wel vergelijkbaar met de Nederlandse situatie. Een Botswanese vriendin van me woont in een sociale woningbouwproject. Het is een prima huis met een woonkamer, twee slaapkamers, badkamer, keuken-

tje, stromend koud water, elektriciteit en een klein tuintje. Veel beter dan wat je elders in Afrika aantreft.'

Diamanten en koeien

'In Botswana wonen ongeveer 1,7 miljoen mensen, waarvan 200.000 in Gaborone. Het is van origine een landbouwwild, maar de diamanten hebben gezorgd voor relatieve rijkdom. Naast diamanten spelen koeien een belangrijke rol. Koeien zijn een belangrijke oudedagsvoorziening, geven status en dienen als bruidsschat. In de regel betaalt een bruidegom acht tot twintig koeien aan zijn schoonvader. Pas nog trouwde een collega van me, voor wie twaalf koeien werden betaald. Uiteindelijk moest er

een koe bij omdat de bruidegom haar zwanger had gemaakt voor de bruiloft! Veel mensen gaan in het weekend naar de zogenaamde 'cattlepost' om voor hun koeien te zorgen. In Mauretanië bestaat een zelfde soort principe, alleen gaat het hier om kamelen.'

Regen

'Vanwege de droogte houden de Botswanezen van regen. Het afgelopen jaar was heel droog, dus de eerste regen werd onlangs met gejuich begroet. Regen betekent in de lokale taal, het Setswana, 'Pula' en is tegelijkertijd de naam van de munteenheid. Dit geeft nog maar eens aan hoe belangrijk regen hier is. De euro zou hier geen euro heten, maar regen, rain of pluie. Ook bij feesten roept men 'pula' als groet. In augustus was ik bij de installatie van de eerste vrouwelijke hoge chief in het land. Ze werd tot president van de House of Chiefs beëdigd, het orgaan dat de regering adviseert in tribale aangelegenheden. De vrouw kreeg een schild en speer in de handen gedrukt en een luipaardvel omgehangen als teken van macht. Pula!'

Mueslibollen

'Gaborone heeft inmiddels vijf winkelcentra aan de rand van de stad. Het stadscentrum kent een lang voetgangersge-

bied, met daaromheen winkels en kantoren; een beetje vergane glorie. Het eigen karakter van een wijk als Bottendaal is hier niet te vinden. Voor mijn boodschappen ga ik met de auto vaak naar een supermarkt die uit Zuid-Afrika is komen overwaaien, de 'pick 'n pay, shoprite'. Het assortiment is goed, maar ik vind het jammer dat ik mijn boodschappen niet even te voet kan doen, zoals bij de COOP. Ik heb een goed adresje voor yoghurt gevonden, maar het ontbreekt vooralsnog aan een goede vervanging voor de mueslibollen van Pruyn!'

Cap Sprokel

foto: Willemien Geboers

Sint Maarten was in Bottendaal

Op 11 november verzamelen kinderen en ouders zich in het Thiemepark op initiatief van Ans Lodder, en in samenwerking met de Driemaster. Er worden liedjes gezongen, en de legende wordt verteld en uitgebeeld. Dan loopt de sfeervolle stoet met zelfgemaakte lampionnen door de wijk. Bij Wim en Tonneke wacht hun een gezonde traktatie, en terug in het park nog warme chocola.

Oude gebruiken op de feestdag van Heilige Martinus, alias Sint Maarten. Wat is de achtergrond van dit ritueel?

DOOR: HERMAN VAN RIJSINGEN

Creatief met pompoen I: Halloween

De betekenis van het Sint Maartensvuur lijkt verbonden met die van het Keltische Samhain, wat einde van de zomer betekent. De Kelten geloofden in dodenzielen, en dat die ten tijde van Samhain naar hun vroegere woonplaats terugkeerden. Ook hadden ze grote angst voor bovennatuurlijke wezens. Om boze geesten te verjagen werd dit nieuwjaarsfeest gevierd, met vuren en bezweringsrituelen, op 31 oktober. Op deze avond voorafgaand aan Allerheiligen, en Allerzielen, werd door de christenen een tocht over de kerkhoven gehouden. Hetgeen na de Reformatie in onbruik raakte.

De Engelsen maakten er een griezelfeest van. Voor de kinderen. Met de kolonisten kwam Halloween in Amerika terecht. Dankzij het populaire Engelse en Amerikaanse filmgenre is de huiver en horror weer 'alive and kicking' en beleeft hoogtijdagen, met name op de tv. Om zombies te verjagen kun je een holle pompoen met een afgrijselijke mond en ogen maken: zet 'm op je hoofd, en wandel ermee over het kerkhof - als je durft!

Creatief met pompoen II: Sint Maarten

Martinus (316-397) werd geboren in Hongarije en was aanvankelijk een zachtmoedige Romeinse soldaat. Hij werd later door de Keizer tot ridder geslagen. Uit mededogen sneed hij

eens zijn rode mantel in tweeën en gaf de helft aan een (k)oude bedelaar. Deze scène is vaak afgebeeld en wordt soms nog (te paard) nagespeeld. Martinus werd patroonheilige van de armen, en later ook van de kinderen. Zijn sterfdag, 11 november, werd een feestdag van liefdadigheid en licht. Lampionnen van holle pompoenen (of suikerbieten) worden dan door de straten gedragen. Want de donkere dagen voor kerst zijn in aantocht, en 't wordt er niet rustiger op, met alle terugkerende zielen - heilig of heidens! Hoog tijd om te zuiveren en te zingen, en licht te brengen in de duisternis. Oeroude uitingen van geloof, hoop en voorbereiding op een nieuw 'verlicht' begin.

Paard

Een andere legendarische verklaring voor de lampionnentocht is wat banaler: behulpzame dorpeelingen zouden met kaarslichtjes op zoek zijn geweest naar het weggelopen paard van Martinus.

Lichtjes

8 november 2003: maansverduistering! Spooky speelt de wereldbol 's nachts met de volle maan haar licht. 't Schimmenspel vertelt dat alles dat verschijnt, ook telkens weer verdwijnt.

Op 11 november, rond zevenen, hoor ik schuifelende voetstappen, en opgewonden stemmen. Muziek met trommelslag, fluiten en gitaar. Ik zie flakkerende oranjegele, en groene lichtjes naderen. Ze zweven even onderlangs mijn balkon, worden kleiner, en verdwijnen dan als vuurvliegjes in de verte, in 't donker.

P.S. Toevallig heet mijn vader ook Martinus.

Bronnen:

Website Meertens Instituut, Misboek en Vesperale (Peeters/Cauwenberg), Karin Albers.

